

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatali mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hirek. —

A kormányválság.

Udvari ebéd.

Budapest, márcz. 29. Tegnap este udvari ebéd volt, amelyen többek közt Szögyény-Marich László berlini nagykövet, Lukács László pénzügyminiszter, Daniel Gábor, Falk Miksa, Szentiványi Árpád, Andrássy Gyula gróf, Batthyány Lajos gróf, Jasty Gyula képviselőházi elnök, Kossuth Ferencz, Gulner Gyula, Szederkényi Nándor és Zichy Aladár gróf képviselők vettek részt. Az ebédnél a király Lobkowitz Rudolf herceg hadtestparancsnok és Széchényi Gyula gróf közt ült.

Ebéd után ő felsége hosszabb cerciet tartott, amelynek folyamán minden vendégét megszólította. Általánosan föltűnt a király jókedve.

Leghosszabban beszélgetett a király Lukács László pénzügyminiszterrel, Kossuth Ferenczcel, Andrássy Gyula gróffal és Szögyény-Marich Lászlóval.

Kossuth Ferenczcel a király előbb magyarul, később olaszul beszélgetett. Legelőbb is az olasz válságot hozta szóba, mind élénkebben fejtegette az olasz válság részleteit és hangoztatta a nagy hasonlatosságot a magyar és az olasz kormányválság között. A beszélgetés folyamán a király a következő megjegyzést tette:

— Giolitti bizony erős kezű miniszter volt.

Kossuth Ferencz behatóan válaszolt ő felsége megjegyzéseire.

A beszélgetést a király ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Remélem, hogy meg fogjuk találni a válságból való kibontakozás útját.

Batthyány Lajos gróffal előbb családjáról beszélgetett a király, azután a politikai helyzetre tért át.

Szederkényi Nándort így szólította meg ő felsége:

— Ön már nagyon régi képviselő, önt már jól ismerem.

Ezután a politikai helyzetről tett megjegyzést a király és ezzel a beszélgetés véget ért.

Szögyény-Marich tanácskozásai.

Budapest, márcz. 29. Az udvari ebédén Szögyény-Marich László fölkérte Kossuth Ferenczet és Zichy Aladár gróft, hogy jöjjenek a Nemzeti Kaszinóba, ahol beszélni óhajtana velük. Szögyény és Kossuth a királyi palotából egyenesen a

Nemzeti Kaszinóba hajtottak, ahol több politikus gyűlt össze, nevezetesen Andrássy Gyula gróf, Darányi Ignác, Kossuth Ferencz és Zichy Aladár gróf. Tanácskozásuk több óra hosszat tartott. A tanácskozás érdeméről hírt nem adtak, de kétségtelen, hogy a politikai helyzetről és a válság megoldásának módjairól tanácskozott Szögyény az ellenzéki politikusokkal.

Budapest, márcz. 29. Beavatott forrás szerint Szögyény-Marich László tárdozásainak az a célja volt, hogy a vezérpolitikusokkal tanácskozva, a pártokat egymáshoz közelebb hozza.

Szögyény-Marich a királynál.

Budapest, márcz. 29. A király ma délelőtt tizenegy órakor Szögyény-Marich Lászlót egy órai magánkihallgatáson fogadta.

Szögyény-Marich és Lukács.

Budapest, márcz. 29. A mai kihallgatás után Szögyény-Marich László fölkereste a lakásán Lukács László pénzügyminisztert és hosszasan tanácskozott vele.

Lukács László — miniszterelnök.

Budapest, márcz. 29. Politikai körökben a legkülönbözőbb kombinációk keringenek, a többi közt az, hogy Tisza kivételével a jelentégi kormány Lukács László elnöksége alatt megmarad és vezeti az ügyeket a válság végleges megoldásáig.

A képviselőház össze-hívása.

Budapest, márcz. 29. Sokat beszéltek ma a képviselőháznak április elejére való összehívásáról, de úgy látszik, a vezérpolitikusok a mellett vannak, hogy a Házat egyelőre ne hívják össze.

A szabadelvű párt nyilatkozata.

Budapest, márcz. 29. A szabadelvű párt intézőbizottsága tegnap ülést tartott, amelyen Tisza István gróf szövegezésében elfogadta azt a nyilatkozatot, amely a pártnak ma estére összehívott értekezlete elé lesz terjesztendő.

Megsemmisített mandátum.

Budapest, márcz. 29. A Kuria ma Rudnay István szabadelvűpárti képviselő mandátumát megsemmisítette, mert Rudnay nem mondott le fősolgabírói állásáról, ahogyan ezt a törvény megköveteli.

A háború.

Vladivosztok ostromzárolása.

London, márcz. 29. A Morning Post-nak jelentik Sanghaiból, hogy a japánok előkészületeket tesznek Vladivosztok ostromzárolására.

Az erélyes Rosdesztvenszkij.

Bécs, márcz. 29. A Neue Freie Presse-nek táviratozzák Szent-Pétervárról: Madagaszkárból több jelentés érkezett a balti flottán uralgó fegyelmi viszonyokról s a szigorról, melylyel Rosdesztvenszkij tengeragy a fegyelemsértőket bünteti. Így a Dimitri Donszkoj hajó három tisztjét nyomban elbocsátotta a szolgálatból, mert fegyelemellenesen viselkedtek.

Az orosz forrongás.

A varsói bombamerénylet.

Varsó, márcz. 29. Mialatt Nolken rendőrfőnök ellen a bombamerénylet elkövették s a súlyosan megsebesült rendőrfőnököt lakására szállították: neje és fia a színházban voltak. Értesülvén a szörnyű esetről, kétségbeesetten siettek haza. A robbanás oly erős volt, hogy nemesak a közeli, de távolabbi utcák házainak ablakai is összetörték. Egy arra menő közúti kocsit vezetőjét a bomba egy szilánkjára megölte. Az első rendőrt, aki kerékpáron a merénylet színhelyére sietett, revolvertűvel megsebesítették. A bombamerénylet elkövetője, Gabrilov, alig 20 éves fiatal ember s tette iránt minden felvilágosítást megtagad.

Ostromállapot Livoniában.

Riga, márcz. 29. A balti tartományokban kiütött általános forrongás következtében egész Livonia területére kihirdették a kisebb ostromállapotot. Dorpatból három szotnya kozák lovast küldtek a tartományokba s Rigából ugyanannyit indítottak oda utniak.

A fokföldi kormányzó Triesztben.

Trieszt, márcz. 29. Millner fokföldi kormányzó április 4-én indul a Körber osztrák Lloyd-gőzessel Triesztbe. Ünnepies fogadására a hatóság megtette az intézkedést.

Szerenosétlenség a lovaglóiskolában.

Székesfejérvár, márcz. 29. Nadhera Gyula, a 69-ik gyalogezred hadnagya tegnap délután a lovaglóiskolában egy akadályt akart átugratni, de lova el-

bukott és őt maga alá temette. A szerencsétlenül járt hadnagy *súlyos sérüléseket szenvedett* és mind a két lába eltörtött bokában. Haldokolva szállították a kórházba.

Letartóztatott uzorás.

Budapest. márcz. 29. A Nemzeti Színház egy művésznőjének följelentésére ma *Tóth* Jakab butorkereskedőt uzorászkodás miatt letartóztatták.

VÁROSI ÜGYEK.

A város szabályozása.

— *A városi közigazgatási bizottság ülése.* —

A városi közigazgatási bizottság tegnap, kedden délután 5 órakor *Vio* Ferencz dr. podeszta elnökle alatt ülést tartott, melyen 9 bizottsági tag volt jelen.

Az ülesen résztvett *Bescocca*, a városi építési hivatal vezetője és *Grassi* Pál főmérnök, kik a szükséges felvilágosításokat adták meg.

Az elnök *podeszta* jelenti, hogy a napirend tárgya a város szabályozásának tervezete és az újabb épületek nagyobb adómentességére vonatkozó javaslat. Jelenti továbbá, hogy a tegnapi ülesen felolvasatott a szabályozási tervezet, ma pedig a tervezet ellen beadott kifogásokat és a műszaki bizottság jelentését terjeszti be, melyeket ifj. *Vio* A. dr. olvas fel.

Kifogások a szabályozási tervezet ellen.

A villamossági részvénytársulat kifogást emel a voloscai utnak a tarsulat telepén át való meghosszabbítása ellen, mert — úgy mond — ezáltal a villamos telep jövődjé terjeszkedésében akadályozva lenne. s megjegyzi, hogy ha esetleg e kifogása meghallgatásra nem találna, kénytelen lenne annak idején e tervezett utmeghosszabbítás ellen óvást emelni.

Frisch Leó a villája telkén keresztül tervezett ut ellen emel kifogást s azzal fenyeget, hogy esetleg 20.000 korona kárpótlást fog követelni, mert villája legszebb része lenne e terv megvalósítása által eléktelenítve.

Giordano mérnök a Gradinata-utca épületeinek magasságát esztetikai szempontból nyolcz méterre javasolja redukálni.

E kifogások ellenében a városi építészeti hivatal kiemeli, hogy a szabályozási terv 1904 december 23-tól 1905 január 23-ig közszemlére volt kitéve. Egyéb kifogás, mint azok, melyek a jegyzőkönyvönöz vannak csatolva, a terv ellen nem tételtek. A villamos társaság kifogása csak lényegtelen, csekély módosítást igényel, tehát elfogadható. *Frisch* Leó és *Giordano* kifogásait nem lehet figyelembe venni, mert ellenkeznek a községi és magánérdekekkel.

A városi műszaki bizottság jelentése.

A műszaki bizottság általában helyesli a szabályozási tervezetet és elismeréssel adózik úgy a városi építési hivatalnak, mint *Grassi* Pál főmérnöknek a terjedelmes és szép dolgozatért.

A jelentés felolvasása után élénk vita keletkezett az ó-város, a központi vásárcsarnok és a halárcsarnok tervezett szabályozása körül.

Az újabb épületek adómentessége.

A műszaki bizottság javaslatba hozza, hogy az öt éven belül emelendő épületek adómentessége 25 évre, az öt év múlva létesítendő épületeké pedig 20 évre engedélyeztessek.

A bizottság tagjai közül többen 30 évi adómentességet javasolnak.

Az e tárgyban keletkezett élénk vita után az elnök *podeszta* megköszöni a bizottsági

tagoknak fáradozásukat s azt a reményét fejezi ki, hogy a szabályozási tervezet talán már a legközelebbi képviselőtestületi ülésben tárgyalható lesz. Ezzel az ülést este 8 órakor berekeszti.

A katonai szállások Fiumében.

A katonai szállásosztályozó bizottság tegnapelőtt *Vio* Ferencz dr. podeszta elnökle alatt ülést tartott. Az elnök előadta az ülés célját és felhívta a jelenlevőket egy albizottság választására, mely a pénzügyigazgatóságtól atküldött adóívek alapján meg fogja állapítani, hogy Fiume milyen osztályba tartozik. A bizottság munkálatát miniszteriumhoz terjesztik föl, mely végleg dönt az osztályozás kérdésében. — Tekintettel a nagy drágaságra és a lakásberek magasságára, remélhetőleg Fiumét az első osztályba sorozzák.

KÜLÖNFÉLE.

— **A haditengerészet köréből.** A haditengerészet vezetősege, mint Bécsből jelentik, a *Saida* hajót a szolgálatból kivonja s a készültégbe helyezte. A *Saida* helyett a *Najade* hadihajót rendeltek szolgálatba.

— **A zanzibári szultán Triesztben.** *Triesztből* jelentik: Tegnap, kedden reggel érkezett ide Bécsből *Szejjid Ali* zanzibári szultán, aki beutazván Angolországot, most hazatérőben van. A vasúti állomáson *Nathan* angol főkonzul, *Salvasi* alkonzul, s az *Afrika* Lloyd-gőzös kapitánya fogadta, amely hajó a szultánt haza fogja vinni. Az ifju szultán most husz éves. Elhalt atyja akarata szerint Európában, még pedig a harrowi kollegiumban neveltetett s az arab nyelven kívül angolul, francziául és portugálul beszél. Öltözete európaias s csak a fez idegenszerű rajta. A főkonzul fényes lunchot adott tiszteletére, melyre számos notabilitás volt hivatalos s a cercle alatt a szultán nagy dícsérettel nyilatkozott angliai tapasztalatairól. Délután a kormányzó társaságában sétakocsizást tett a városban s környéken és öt órakor az *Afrika* hajóra szállt, hová őt *Feichel* lovag, a Lloyd vezérigazgatója kísérte. Elindulásának ideje még nincs megállapítva.

— **A hadikikötők megerősítése.** Katonai, különösen tüzérségi körökben már évek óta hangoztatják, hogy az ausztriai és magyar tengerpartnak két fontos hadikikötője, Póla és Cattaro nem felel meg a modern katonai követelményeknek. Mint az *Information* írja, most tervbe van véve a pólai hadikikötő déli bejáratának mesterséges megszükitése a Punta-Compare felől és ezt a megszükitett csatornát új erődítési művek által megközelíthetlenné akarják tenni. A pólai hadikikötőnek tengerészeti nézete szerint ugyanis olyannak kell lenni, hogy haboru eseten esetleg egész hajóhadunk menedéket találhasson benne. Cattarót illetőleg ugyanis belátják már, hogy nagyobb hajóhad befogadására nem alkalmas. Igez ugyan, hogy Cattaro egy fjordszerű öböl legbelső részén fekszik, melynek bejárata 15 kilométernyire van belső végétől és így viszonylag nagy biztonságot nyújthat az odavonult hajóknak. Minthogy azonban csak egy és pedig nagyon szűk bejárata van, valóságos csapda is lehet az ott állomásozó hajókra nézve. Ezen nagyon messzehordó parti útegek elhelyezésével kell segíteni és a kikötő bejáratát olyan védőművekkel kell megerősíteni, amelyek az ellenséges hajóhadat távortartják.

— **A kivándorló halála.** A múlt heten érkezett ide Hollóházáról *Sissler* János 43 éves munkás s a *Carpathia* gőzossal szán-

dékozott Amerikába kivándorolni. Hétfőn azonban a kivándorlók barakkjában rosszul lett s pár perc alatt meg is halt. Tegnap temették el a boldogtalant a cosa'ni temetőben. Szomorú temetés volt ez, se egy rokon, se egy ismerős, de még csak pap sem volt jelen. A hatóság a boldogtalan holtját elküldte a hollóházi elüljáróságnak.

— **Az Adria új hajója.** Az *Adria* tengerhajózási társaság *Buda 2.* nevű új gőzöse — mint *Glasgoból* táviratozzák — hétfőn végezte próbajaratát, amelyen a kereskedelmi miniszter részéről szakértőként *Solymassy* E. Oszkár tengerhajózási főfelügyelő vett részt. Az új gőzös óránként 12 tengri mérföld menetsebességgel jár és úgy szerkezete, mint berendezése sikerült. Az új hajót az elsüllyedt *Petőfi* hajó helyébe építették. Az új hajó *Glasgoból* Fiuméba indult.

— **Párbaj.** Tegnap reggel hét órakor kardpárbajt vívott egy nelybeli honvéjhadnagy egy városi tisztviselővel. A párbaj, mely nyilvános helyen történt összeszólalkozásból eredt, a városi tisztviselő megsebesülésével végződött. A felek nem békültek ki.

— **A tisztikar Ronacher-estéje.** A Jellacsics gróf nevét viselő 79. gyalogezred tisztikara pénteken, e hó 31-én tartja a Deák-szálló nagytermében táncszal egybekötött utolsó vigalmi estéjét, válogatott Ronacher-programmal. A multság este 8 óra 30 perczkor kezdődik.

— **Régiséglelet a Kasztellóban.** A Kasztello lebontási munkálatai gyorsan haladnak, egy hónap múlva a régi várépület eltűnik. Tegnap a munkások egy régi ajtóra bukkantak, mely egy földalatti üreget zárt el. Az üreg nyílásánál egy emlékkövet letek, melyre felírás van vésvé, de az írás eddig megfejthető nem volt, mert a betűk egy része elporlódot, csupán a következő töredékek látszanak: REX UT EL... IR... PAE... CS. EP. III. Az üreg terjedelmesnek látszik, s nincs kizárva, hogy ott még egyéb régiségek is kerülnek felszínre.

— **Szomorú mozgalom.** Kikötőnkben a *Zichy-mólón*, ahol a Cunard-társaság gőzöse, a *Carpathia* horgonyoz, igen nagy az élénkség. Körülbelül kétezer magyar kivándorló tolong az óriási hajó körül, amely holnap délután indul velők Amerikába.

— **Hamis utlevelek.** A rendőrség tegnap négy kivándorolni akaró egyént büntetett meg részint elzárással, részint pénzbírsággal, amiért hamis utlevéllel akartak utrakelni. Az illetők *Perteda* Mátyas, *Basta* Rade, *Orlics* Dániel és *Brankovics* Mihály.

— **Nagy ékszerlopás Zágrábban.** A horvát fővárosban hétfőre virradó éjjel *Armano* ékszerésznek az líczán, a város legforgalmasabb utcáján levő üzletébe betörték és az összes ékszereket és órákat elvitték. A tolvajok az udvaron levő kandallón át hatoltak az üzleti helyiségbe. A kár jelentékeny.

— **Magyar bevándorlók Amerikában.** A *Bevándorló* című amerikai folyóirat most érkezett számában olvassuk a következőket: A múlt heten 2643-an jöttek Magyarországból a newyorki kikötőbe. Nemzetiségek szerint 639 magyar, 1152 tót, 668 sváb, 152 horvát és 32 oláh. A jövevények a következőképpen oszlottak szét: New-York államban maradt 46 magyar, 88 tót, 68 sváb és 29 horvát. Pennsylvaniába ment 109 magyar, 249 tót, 129 sváb, 14 horvát és 5 oláh. Ohio államba ment 152 magyar, 297 tót, 150 sváb, 25 horvát és 25 oláh. New-Jersey államot kereste föl 82 magyar, 214 tót, 121 sváb és 71 horvát. Connecticut államba ment 42 magyar, 75 tót, 37 sváb és 2 korvát. Missouri államba utazott 96 magyar, 83 tót és 50 sváb. Delaware államba ment 35 magyar 59, tót és 24 sváb. Illinois államba ment 21 magyar,

56 tót 40 sváb és 11 horvát. Michigan államba ment 34 magyar, 31 tót és 35 sváb.

A Washingtonban székelt népszámlálási hivatal közzétette az összbevándorlásról szóló kimutatást. E szerint az összes amerikai kikötőkbe január hó folyamán 56.265 idegen érkezett, azaz 27.737 jövevényrel több, mint tavaly januárban. Ezek közül 1630 embernek nem lehetett partra szállania, 1356 bevándorlót szegénységénél fogva küldtek vissza. A házáknál való bevándorlás egyenesen megdőbent. Míg ugyanis tavaly január havában Ausztriából és Magyarországból együttesen 5669 bevándorló érkezett oda, addig ez évi január havában *egyedül Magyarországból 12,538 ember érkezett Amerikába.* Csakis az orosz bevándorlás mulja felül a magyart, amennyiben Oroszországból 13,587 jövevény érkezett.

KÖZGAZDASÁG.

A kereskedelmi és iparkamara ülése.

A Kereskedelmi és iparkamara tegnap, kedden este hat órakor *Meynier* Henrik lovag elnöke alatt ülést tartott. Jelen volt tizenkét kamarai tag.

Az ülés lefolyása a következő volt:

Smoquina A. F. titkár jelenti, hogy a kir. kormányzóhelyettesétől sürgető irat érkezett a pékek vasárnapi munkaszünetére vonatkozólag.

A kamara elhatározza, hogy a pékek vasárnapi munkaszünetének vasárnap reggel nyolcz óratól hétfő reggel egy óráig való megállapítását fogja javasolni, hogy így a pékek hétfő reggel egy óratól kezdve a hétfőre szükséges kenyeret elkészíthessék.

A kereskedelmi miniszter jóváhagyta *Gerő* Lajosnak a kamara részéről a tengerészeti hatósághoz tengerészeti ülnökké történt kiküldését.

Smoquina titkár jelenti, hogy az önálló vámtérület Fiuméra nézve várható következményeinek tanulmányozása végett a városi tanács és a kamara részéről kiküldött vegyesbizottság a kamara elnöke, *Meynier* Henrik lovag és *Vio* Ferencz dr. podeszta elnöke alatt megtartotta első ülését, melynek határozatait annak idején a sajtó útján közölték.

A kereskedelmi miniszter információt kért a kereskedelmi alkalmazottak munkaideje tárgyában.

A kamara az alkalmazottak és a főnökök között esetleges komplikációkat előidézni nem akarván, elhatározza, hogy válaszul azt írja a miniszternek, miszerint a munka- és a szüneti időt illetőleg bizonyos órákat megállapítani nem lehet, mert ez a körülményektől és a helyi szokásoktól függ.

A kamara köszönetét fejezi ki a kereskedelmi miniszternek a Lüttichben ez év szeptember havában tartandó kongresszusra szóló meghívásért és a jövő ülésre tüzi ki az illető delegátus választását.

Elhatározza ezután a kamara, hogy pályázatot hirdet egy 600 koronás utazási ösztöndíjra a kerületbeli iparosok részére. Az illető iparosnak kötelessége lesz az utazásból visszatérve uti tapasztalatairól jelentést tenni.

A kamara pártolja a kassai kereskedelmi kamarának a fogyasztási szövetkezetek adómentességére vonatkozó javaslatát.

Gonda Béla miniszteri osztálytanácsos meghívta a kamarát a hajózási kongresszusra, mely ez év szeptember havában Milanóban lesz.

A kamara köszönettel fogadja a meghívást és az elnökségre bizza az illető delegátus megválasztását.

Elhatározza a kamara, hogy a vámkezelési illetékek módosítása és azoknak a trieszti illetékekkel való egyenlősítése iránt javaslatot fog felterjeszteni a kormányhoz.

A forgalmi bank megkereste a kamarát az üres zsákoknak ömlesztett állapotban érkezett gabonaneműek kirakása céljából a hajón való

átadására vonatkozó piaci szokások módosítása iránt.

Svilocossi János a forgalmi bank e megkereséséből is következteti, hogy a piaci szokások nem csupán részleges változtatást igényelnek, hanem szükséges, hogy azok általánosan módosíttassanak és ajánlja, hogy a kérdés a helybeli kereskedelmi tőzsdének adassék ki tanulmányozás végett s ennek jelentése alapján vegye a kamara az ügyet tárgyalás alá.

Többek hozzászólása után a kamara elhatározza, hogy a kérdés tanulmányozására a jövő ülésben bizottságot fog kiküldeni.

Ezzel az ülés fél nyolcz óra tájban véget ért.

+ A Kereskedők és iparosok egyesületének igazgatósága ma, szerdán este hat órakor tartja alakuló ülését. A napirend tárgyai: A megelőző ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése; elnöki előterjesztések; felvétel iránti kérvények; esetleges indítványok.

+ Évi közgyűlések. A *Magyar-horvát tengerhajózási társaság* holnap, csütörtökön délelőtt 11 órakor tartja XIV. évi közgyűlést, melynek tárgyai lesznek, az évi jelentés, a mérleg bemutatása az 1905—1907. évi ciklusra új igazgatóság és felügyelő bizottság választása.

A *Magyar-horvát szabad tengerhajózási társaság* is holnap, csütörtökön délután 4 órakor tartja V. évi közgyűlést, hasonló napirenddel.

+ Északamerika és a Balkán. Chicagóból jelentik, hogy ott *Croatian and Balkan Importing Comp.* cég alatt egy társulat alakult, melynek célja az üzleti összeköttetéseket fejleszteni az Egyesült-Államok és a Balkán-félsziget államai között. E vállalatban állítólag a chicagói horvát kolónia tekintélyes tagjai is résztvesznek.

+ Vasut- és kikötőépítés Montegróban. Cetinjéből jelentik, hogy a priszlavi, illetőleg az antivari kikötő kiépítését és felszerelését, amire Montenegró oly régen készült, tegnapelőtt kezdtek meg nagy ünnepek között, melyen *Nikita* fejedelem is képviseltette magát *Danilo* trónörökösével. Az ünnepen a hatóságok is megjelentek. *Foscari* gróf, a velencei bankok képviselője beszédet intézett *Danilo* trónörököshöz, aki hosszabb beszédben válaszolt. — A költségek kétszáz ezer lirára rugnak. A vasut a kikötőből indul ki s a Szutorman-hágóig vezet. A vasut keskeny vágányú lesz s kiépítésének költségeit kétféle és ötszáz ezer lírában állapították meg. A kikötő és vasut négy éven belül készül el.

+ A Magántisztviselők Országos Nyugdíjgyejesületének igazgatósága e hó 26-án *Kisjókai Agoston* József elnöke mellett ülést tartott, a mely az üzleti jelentésen kívül az 1904. évi eredményrel foglalkozott. A mérleg- és eredményszámokból kitűnik, hogy ez a közhasznú intézet mind nagyobb arányokban gyarapszik, és hogy vezetése szilárd alapokon és a legnagyobb gondossággal történik. Azonkívül, hogy a díjtartalék 344 ezer 072 korona 91 fillér díjbefizetéssel és 91.782 korona 86 fillér kamatösszeggel emelkedett, a célirányos gazdálkodás lehetővé tette, hogy az értékcsökkenési és külön tartalékokat, valamint a segélyalapokat az elért feleslegből összesen 61.439 korona 31 fillérrel lehessen dotálni. A vagyonállapot 1904. december 31-én a következő: Díjtartalék és kamatai 2,558.370 korona 13 fillér, alapítványok és külön tartalék 241.144 korona 66 fillér, háztartásértékcsökkenési tartalék-alap 18.060 korona, házbéradó tartalék-alap 34.010 korona, értékpapír-árfolyamkülömbözeti tartalék-alap 30.972 korona 20 fillér, segélyalapok 14.129 korona 21 fillér; 1904. december 31-én a tagok részére 4,091.130 korona volt biztosítva.

+ Külkereskedelmi forgalmunk. A statisztikai hivatal által közzétett adatok szerint ez év február havában a magyar korona

országainak területére összesen 3.54 millió mm. és 216 ezer darab árut hoztunk be, míg a kivitt áruk mennyisége 3.72 millió mm.-t és 391 ezer darabot tett. A behozott mennyiségből 1.87 millió mm. és 32 ezer darab, a kivitt áruk mennyiségéből pedig 2.80 millió mm. és 213 ezer darab Ausztriára esett. Behozatalunk értéke az 1905. év első két hónapjában az 1904. év megfelelő időszakához képest mintegy 3 millió koronával, a kivitel értéke pedig csaknem 39 millió koronával csökkent. Külkereskedelmi mérlegünk ez év első két hónapjában az egész külfölddel szemben 19.4 millió korona behozatali többletet mutat, míg az 1904. év megfelelő időszakában 15.9, illetőleg Ausztriával szemben 0.6 millió korona kiviteli többletünk volt.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Európa szálloda. Aitmann Mór, Sternfeld Sándor, Róna Zsigmond, Keller Sándor, Freund Antal Budapest. — Langer Anna, Pollacsek Mihály, Weber Lajos és neje, Weidinger Viktor, Zugmayer Henrik, Seiller S., Pollak Gyula, Vodmanszky Karoly Bécs. — Pack Teréz Losonc. — Falk Viktor Berlin. — Blum Salamon Sternberg. — Schaefer Miksa Boroszló. — Prister N., Frank József Zágráb. — Rosenfeld E. Budapest.

Deák szálloda. Stadnicza S., Hofbauer Ottó, Kontz S. és neje Bécs. — Kubias József, Hell Lajos, Otah Gyula és neje Budapest. — Lutz Ferdinánd München. — Neumann H. dr. Berlin. — Olasz István dr. Német-Bogsan. — Várad Gyula és családja Munkács. — Geöcz Virgil Sopron. — Greiner Károly Zágráb.

De la Ville szálloda. Sekeram A. Bréma. — Hamlik Salamon Budapest. — Oker Simon Diósgyőr. — Majorsik Rudolf Czernovitz. — Spinner Miksa Budapest. — Fleischmann D. H. Bécs. — Niedermayer János, Singer Márton Elek. — Klug Lipót dr. Kolozsvár. — Kertész Aladár Makó. — Keifel M. Budapest. — Wollak Ferencz M.-Schönberg. — Weltner Armin Temesvár. — Sich Lajos Felixdorf. — Netoliczka Ada, Schiffer Anna Grác. — Burchard F. Bécs. — Fürst F. Cabar.

Hungária szálloda. Kvernia György Grác. — Rubenburg M., Fribich Ernő, Riger Henrik Bécs. — Reiber Henrik, Huszár Mari Budapest.

Quarnero szálloda. Seinesser Lajos, Sommer Ignác, Molnár Lajos Budapest. — Kleinberger Gusztáv és fia, Egersdorfer Zsigmond, Engenkoth N. Varasd. — Ott Henrik és neje, Hilfrich Adolf, Oschler Emil, Köppmayer Adolf Bécs. — Smoquina N. Trieszt. — Jaklich Matild Grác. — Novák J. Zengg. — Goriany Viktor Páris.

Kikötőnk forgalma.

Érkezett:
Márczius 29-én.

Jago, angol lobogó alatt, tonnatartalma 1572, kapitány Wilckins, Londonból.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság tengeri forgalma.

Érkezett:

Arad márczius 28-án Genuába Newportból.
Kolozsvár márczius 28-án Bordeauxba Fiuméből.
Andrássy márczius 29-én Triesztbe Valenciából.
Kassa márczius 29-én Genuába Nápolyból.

Indult:

Zichy márczius 27-én Bordeauxból Cardiffba.
Zrinyi márczius 29-én Fiuméből Valenciába.
Tisza márczius 29-én Fiuméből Marseillebe.
Szeged márczius 28-án Rióból Santosba.
Mátyás király márczius 28-án Genuából Palermo-ba.
Szent László márczius 28-én Cataniából Maltába.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

De la Ville szálloda Fiume.

Márczius 16-ától bezárólag márcz. 31-éig
**rendkívül szenzációs nemzetközi
VARIETÉ**

művész-speczialitások, bohózat- és operett-
előadások.

Művészeti igazgató **Zitter J. Oszkár.**

A kontinens legjobb varieté-helyiségeiből szer-
szódtetett 16 elsőrendű nemzetközi artista;
többek között

a jelenkor legnagyobb vonzerói:

REGNIS FRIGYES

hegedű-humorista a berlini Apollo-színházból.

FLEURETTE FLÓRA

modern előadó szubrett a bécsi Ronacherből;

SINGER KÁROLY

szalón humorista.

ATHENE GIZELLA

ének- és táncz szubrett a bécsi Colloseum
mulatóból.

SANTALY LUCIA

excentrique.

Pont 10 óraker

Az eladott menyasszony

nagy kiállítású operette egy felvonásban
irta: Groiss A. Zene Schindler Józseftől.

Továbbá az egész szerződötött nagyszerű
művész-csapat fellépte.

1905. április 1-étől csak néhány napig

?? WOLLNER ADOLF ??

A legkényesebb igényeknek megfelelő szenzá-
ciós, de egyben szolid családi műsor.

Kezdeté este 8 óraker.

Minden egyéb a nagy hirdetésményekből látható.

Nemzetközi Varieté

HOTEL SUSAK

Ma és mindennap

Szeczessziós Orfeum

magasabb színvonalu családí műsorral.

Matras Jaulus, Blumau, Steinau, Ferrari
a legeredetibb komikus-négyes.

Steinau Antal, kitűnő kómikus és mimikus.

Blumau Károly, kaczagató ének kómikus.
Schmidt Betti, tiroli énekesnő.

Ferraris, kitűnő olasz opera-kettős.

Mary Walter, előadó szubret.

Jaulus Matras.

Seurs de Pronays

nemzetközi énekespár.

The 2 Simpsons

amerikai négerkettős.

Nina Doré, nemzetközi énekesnő

Számos látogatást kérnek

A. Muley
vendéglős.

Blumau és Steinau
igazgatók.

Sok pénz!

500 koronáig kereshetnek minden rangu egyé-
nek havonként, risikó nélkül mellékkereset gyá-
nánt. Bővebbet A. B. 28. alatt Annoncen Bureau
des „Merkur” Stuttgart, Schwabstr.

Legjobb
szépitőszér!
Hölgyek
részére
nélkülözhe-
tetlen!

A női szépség

elérésére, tökéletesi-
tésére és fentar-
tására

legkötőbb és legbizto-
sabb a vegytiszta, sem
higanyt, sem ólmot nem
tartalmazó, teljesen
ártalmatlan, minden
gyógyszertárban,
drogériában és
illatszerkeres-
kedésben
kapható

Ezen
világhírű
arckenőcs
eltávolít
szepplőt, máj-
foltot, pattan-
ást, miteszert
és más minden
bőrbajt, sőt rán-
czokat, himlő-
helyeket is, az ar-
czot fehérré, simává
és üdévé varázsolja.

Ára: kis tégely 1 k., nagy
2 k. **Margit hölgypor**
(8-féle színben) 1.20 k., **Margit
szappan** 70 fill., **Margit
fogpép (Zahn pasta)** 1 kor.,
Margit arcvíz 1 korona.

Postán utánvétellel vagy a pénz elő-
zetes beküldése után küldi a készítő:

FOLDES KELEMEN gyógyszerész. Arad.
Főraktár Fiumében: Babic Hinkó, Catti
György, Ernest Bencó drog., Prodám
János, Jechel Ferencz, Pibernik E.
drog., Pavačić Fratelli drog., Mizzan
A. gyógyszerzertárakban.

Csodás,
gyors és
biztos hatású.
Törv. védve.
Óvakodjunk
utánzatoktól!

Aki olcsó és jó BUTORI

óhajt vásárolni, vegye azt az ál-
talanosan ismert és megbízható
asztalos és kárpitos

butor ezégnél

J. Kertmann & Figlio

(ezelőtt Sachs succ.)

Via Governo, - FIUME.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra
ingyen és bérmentve küldünk.

HIRDETESEK

felvételnek a kiadóhivatalban.

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.

TELEFON 224.

SZÁLLIT

minden a nyomdászatba vágó munkát
gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

ESEGUISCE

prontamente con conoscenza del ramo ed
al più buon mercato ogni lavoro tipo-
litografico.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja.

„Répáti“ a legjelesebb egvényes gyógy-
vanyuviz, mely kiválóan szerencsés
vegyi összetétel, rendkívül dus, fő-
leg kötött szensav tartalma és kellemes íze folytá-
ritkítja párját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézsé-
geknel, vese és gyomorbel-
bajokban, gyuladós hólyag és kőszvényes bántal-
mak és a belsérvezett minden betegsége ellen.

A „Répáti ásványvizet“ minden czél-
tudas, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelki-
ismerettel ajánlhatjuk.

A „Répáti-viz“ főraktára

Fiumében

Braun Bernát és Társa czégnél, Via Stefano 1.
Telefon 528.

KICSINYBEN KAPHATÓ:

Angelini G. Fiumara, Consorzio Cooperativo di Consumo,
Via Andrássy. — Gregori Carlo Piazza delle Erbe.

Szépen butorozott három szoba

kilátással a tengerre, külön-külön
vagy együttvéve kiadó. Czim a
kiadóhivatalban.

„Gyógyszertár alla Salute“

Dr. A. Mizzan

— Erzsébet téren az Adria palotával szemben. —

„Petrosol“ hajviz biztos hatású. — El-
tűnteti a fejkorpát, puhítja a hajat és erő-
síti a hajgyökereket, megakadályozza a haj-
hullást és az őszülést.

Egy üveg ára 2 kor.

„Fenyőerdő illat“. Ezen illatnak széjjel fű-
vasa által a légszervekre oly kellemes és jó
hatású fenyő illatot nyerjük. — Desinficiálja
és ozondússá teszi a levegőt. *Nélkülözhetlen
minden háznál, különösen beteg- és gyer-
mekszobákban.*

Egy üveg ára 1 kor. 80 fill.